

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. **Hirdetmények** beiktatása jutányosan számíttatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Török Mór.

Felelős szerkesztő: Dr. Gyikos Mihály.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetmények és pénzküldemények a kiadóhivatal címére küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

A forradalom.

Irta: Dr. Török Mór.

Szikrákat lövel a szem, hevesen lüktet a szív, midőn e szót látjuk kinyomatva: a forradalom.

Ellenségeink a pezsgő magyar vért fajtulajdonunknak minősítik. Szilaj, félvad, szitytya vér forr bennünk. A kellő civilizáció hiányzik nálunk. Az állati vadság él bennünk, melyet a szellemi fejlődés még a XX. században sem tudott megfékezni.

Tökéletesen mindegy, hogy ellenségeink mit gondolnak felőlünk.

Büszkék vagyunk fajunk tulajdonaira. Mert a mi fajunk, a magyar faj igenis nem úgy él, nem úgy érez, mint sok más nemzet. Magyarul élünk, magyarul érezünk. Szabadok, függetlenek, emberek akartunk lenni mindig. És akarunk is mindig maradni. Hazafiak voltunk. Hazafiak leszünk is mindig.

A mit magyar szív érez, azért nem volt sohasem okunk szégyenkezni. A mi érzelmünk, a magyar nemzeti érzés; isteni kinyilatkoztatáson alapzik. A szellemi lét legtökéletesebb jelensége ez.

Rajongunk, lelkesedünk a magyar nemzeti eszméért; élünk és halunk érte. Mert a magyar szabad akar lenni. És nem magyar az, kit az eszméknek e legpompásabb eszméje nem hevit.

Belénk oltotta a természet, hogy ez legyen életünk végcélja. Akárhogy forduljon sorsunk, kísérelje szerencse, kísérelje balsors utjainkat, mi csak a kitűzött cél felé haladunk. Csak szabadok akarunk lenni. Testileg szabadok és szellemileg szabadok.

Nevezzenek hát bennünket félvad törzsnek, vagy akármi másnak, mi mégsem fogunk azért megtántorodni. Maradunk, akik voltunk. A szabadság fáklyavívői, szabad nemzet szabad fiai. Vagy miként III. Napoleon mondá egykoron rólunk: hazafiak.

A forradalom a szabadság fogalmát fejezi ki más szóval. A forradalom a szabadság fogalmának legalább is ikertestvére. Eszköze mindenkép. Mert a történelem még nem jegyzett fel oly forradalmat, mely nem a szabadság jelszavát írta volna fel zászlajára. Amily jogos az emberiség törekvése a szabadság megvalósítása iránt, ép oly jogosnak kell lenni az eszköznek is, a forradalomnak. Nem abban kell keresni a forradalom értelmét, hogy egy meglévő állapotot erőszakkal akar megváltoztatni, hanem abban, hogy az emberiség, vagy az emberiségnek egy kisebb csoportja megérett kívánságát, eszméjét az ezt feltartóztató erőszak ellenében is megvalósítani igyekszik. Minden forra-

dalomban két tényező áll harcban. Egyfelől az u. n. megérett új közszellem, másfelől az annak útját álló régi állapot erőszakos fentartása iránti törekvés. Ugy hogy ha helyesen mérlegeljük, itéljük meg ezt a jelenséget, azt kell mondanunk, hogy a forradalom nem egyéb, mint az emberiség természetes fejlődésének érvényesülése az erőszakos feltartóztatás dacára. Akármilyen okból tört ki légyen a forradalom, mindég ugyanez a kép, ugyanez a helyzet. S hogy forradalom alkalmával az új szellem harcosai oly csodálatosan sok lelki bátorságot, oly különös sok lelkesedést tudnak kifejteni, ezt ép a haladás, az emberiség jövő fejlődése magyarázza meg. Az ember rendeltetése ugyan a küzdelem, de a küzdelem nem mindég egyenlő. Amikor erősebb a küzdelem, mert több az ellenállás, több harci erényre van szükség. A forradalom az emberiség legerősebb küzdelme. Innét, hogy forradalomban a máskor szinte hihetetlen nagy erő lakozik az emberekben. Természetes, szükség szerű küzdelmi fajta, módja az emberiségnek, hogy a fejlődést legtöbb erőszakkal feltartóztató maradiság ellenében a legnagyobb, legerősebb küzdelmet vivja meg.

Minden fejlődés, haladás pedig csak azért történik, hogy minél

TARCZA.

Sárika elment.

Irta: Ga. Ba.

Sárika elment
Ki a falusorba
Szedni szép virágot,
Kötözni csokorba.

Tündérország kertje
Ajtajában állott,
Szébbnél-szebb tündérek
Szedtek ott virágot.

Szedte a virágot,
Kötözte csokorba,
Dudolta nótáját
Bennt a falusorba.

Szedték a virágot:
Koszorúba fonták,
Fiatallalottnak
Új tündérnek szánták.

Othon, a kapunál
Bekopogtat esendben,
Kinyílik a kapu
S rá is sárul menten.

Sári az ajtónál
Bekopogott esendben.
„Koszorút kötözni
Engedjete engem.”

Sárika virágit
Hóágyára dobja,
Majd elrendezgeti,
Ne legyen több gondja!

Engedi a tündér,
Kötözi a Sári,
Örömköny harmattal
Öntözi virágit.

Aztán nótába fog
Szomoruba, búsbá,
Lelke mélyén esendül
A szívének húrja.

Aztán nótába fog,
Szomoruba, búsbá,
Szíve mélyén esendül,
De megpattant húrja!

Majd elcsendesül a
Nóta zokogása,
Álom lepi Sárít,
Tündérország álma.

Tündérek csak néztek,
De hangot sem adtak.
Fogták a koszorút
S adták a halottnak.

A Marseillaise.

— Egy száműzött életéből. —

Irta: Andrejev Leonid.

Igazán szárnalmas ficzkó volt; nyulszívű és olyan türelmes, mint egy jármos ökör. Mikor a végzet kegyetlen gunyolódó kedvében őt közénk, a mi fekete csapatunk közé lökte, úgy kacagtuk, mintha megőrültünk volna. De hát az életnek vannak ilyen furesa, nevetséges szeszélyei. Soha életemben nem találkoztam egy másik emberrel, aki oly könnyen tudott volna sirni, mint ez; a könnyek szeméből, orrából és szájából egyaránt csak úgy patakzottak. Olyan volt, mint egy vízzel telt szivacs, mely a legkisebb érintésre is vizet bocsát ki magából. Hiszen láttam én már a közénk tartozók közül is egyiket vagy másikat sirni, de ezeknek könnyei olyanok voltak, mint a tűz, melytől a vadállatok megriadnak. E vitéz férfikönnye megöregítették az arcot és megfiatalították a szemeket; hasonlóan a lávához, mely a föld izzó öléből tör ki, ezek is elévülhetetlen nyomokat hagytak maguk után és a hiu kívánságok és kicsinyes gondok egész városait temették maguk alá. De ha ez a szárnalmas ficzkó sirni kezdett, akkor csak az orra lett veres és a zsebkezdője nedves, melyet bizonyára szárítókötélen szárított meg nagy titokban, mert különben honnan szerezhetett volna magának annyi zsebkezdőt? Számkivetésünk egész ideje alatt

szüntelenül a hivatalnokok körül bellengett, ezeknek hízogott, siránkozott, bizonyítottatatlanságát, könnyörögve rimánkodott, hogy tekintsék fiatalságát. Szentül fogadkozott, hogy ezentúl csak a koldulásra, vagy a nagytekintetű hatóság magasztalására nyitja ki a száját. De a nagytekintetű hatóság épp úgy kinevette őt, mint mi, „sárnalmas ficzkó”-nak nevezte és így szólította magához:

— Hallod, te kis malacz!

És ő engedelmesen oda szaladt: mindig azt az örömhirt remélte hallani, hogy visszatérhet hazájába. De a hivatalnokok csak tréfát ütöttek belőle. Ők éppen oly jól tudták, mint mi, hogy a ficzkó ártatlan, de azt hitték, hogy a neki okozott gyötrelmekkel a többi „kis malaczot” is meghunyászkodtatják, — mintha még nem hunyászkodtunk volna meg eléggé!

Az egyedüllét állatias félelmétől üzetve, olykor még hozzánk is elsompolygott, de orcáink ridegek és zárkóztak voltak és ő hiába igyekezett hajlandóságunkat megnyerni. Egész elszontyorodva jött hozzánk, kedves társainak nevezett bennünket, de mi a fejünket ráztuk és így szólunk:

— Csak halkan, hogy valaki meg ne hallja!

És ő félénken tekintett az ajtó felé. Lehetett-e ilyenkor komolynak maradni? És mi kacagtuk édes, durva hangon, mi, akik a kacagást tulajdonképpen már rég elfelejtettük és ez megvigasztalta és fel-

szabadabb legyen az emberiség. Testileg és lelkileg. A kettő között van bár összefüggés, de azért külön-külön is van létjoguk. A szellemi szabadság több, mint a testi szabadság, mert testileg szabadok lehetünk anélkül, hogy elég szellemi szabadságunk volna.

A fejlődés egymásutánjában elsőbb a testi szabadság kezdődik és úgy következik utána a szellemi szabadság. Természetesen a bizonyos fokig el nem választható összefüggésre való tekintet nélkül.

Az emberiségnek a testi szabadságot kellett előbb kiküzdeni, hogy azután a szellemi szabadságot is kivívhatta magának.

E megkülönböztetés rendkívül fontos. Különösen az eszköz: a forradalom szempontjából.

A szorosabb értelemben vett testiszabadságot vivott forradalom: a testi erő mérkőzése. A szellemi szabadságforradalma: az igazi szellemi harc. Az igazság, a jog, az erkölcs küzd ellenfelével, a szellemi maradisággal, a conservatismus kinövésével, az u. n. reaktióval.

Fontos ez a megkülönböztetés a magyar közélet, jogállapot szempontjából még inkább.

A magyar nemzeti eszme, a nemzeti szabadság küzdelme forradalomra vezetett. Szüksége van tehát a magyar nemzetnek arra, hogy minden erejét összeszedje, ha fejleszteni, fentartani, tökéletesíteni akarja alkotmányát, szabadságát, a nemzeti lét jövőjét. A nemzeti függetlenség megérett eszméje oly ellenállással találkozik, midőn nem elégséges az időnk rendszeres küzdelmi módszere. Teljes erő-kifejtésre van szükség. Minden erényünket, egész szellemi erőnket kell harcra vinnünk.

bátorította őt arra, hogy mellénk üljön, hogy siránkozva meséljen otthon maradt kedves könyveiről, kedves, jó mamájáról és testvéreiről, kikeről, azt sem tudja, hogy élnek-e vagy meghaltak az érte való sok bánkódástól és rettegéstől.

A vége mindig az volt, hogy elzavartuk mellőlünk.

És amikor aztán egy napon a koplalási sztrájkot megkezdtek, megijedt, leirhatatlanul mulatságos módon megijedt. Hiszen a szegény fizető oly nagyon szeretett enni. És tőlünk, valamint a hatóságtól egyaránt rettegve, tanácstalanul futkosott ide-oda, zsebkendőjével törülgetvén homlokát, arcát, amelyet valami nedvesség — lehetett veríték, de lehetett könny is — lepett el. És tévovázva kérdezte tőlem:

— Sokáig akartok koplalni?
— Sokáig, nagyon sokáig, — válaszoltam ridegen.

— De titokban talán mégis esztek valamit?
— Persze, a mamánk pástétomot küld nekünk! — válaszoltam haraggal.

Kétkedve nézett reám, fejét csóválta, majd nagyot sóhajtván távozott. És másnap ismét hozzánk jött; oly zöld volt a rettegéstől, mint egy papagály és így szólt:
— Kedves társaim, én veletek koplalok.

De mindnyájan ezt válaszoltuk neki:
— Koplalj te csak magadnak!

És koplalt. Mi nem hittük, — határozottan azt hittük, hogy titokban eszik vala-

A szellemi szabadság forradalma kitört az országban. Ne tagadjuk. Valljuk be őszintén. Kötelességünk. Nagy, a legnagyobb forradalom küszöbén állunk. Amilyet még nem, vagy keveset vivott a nemzet. Mert mindig a nyers erő mérkőzése vegyült a küzdelembe.

A magyar nemzetnek ép azért éberem kell ügyelnie arra, hogy a mai forradalom csak szellemi forradalom maradjon. A jog, a törvény, a szabadság, a szellemi szabadság forradalma csak szellemi harcra jogosít és csak ez a harc eredményezheti azt, amit Kossuth Lajostól tanultunk:

„Szenvedni fog ugyan a nemzet, irtózatot fog szenvedni, mert bosszúja rettenetes a féktelen uralom vágynak, mely a megaláztatás porából nem a maga tehetségével emelkedik fel; hát szenvedni fog nemzetem irtózatot, de nem hal bele!”

És mi erre azt feleljük:

Nem csak nem hal bele a nemzet, de győzni és diadalmaskodni is fog!

Mert a nemzeté a jog, a törvény, az igazság.

A nemzet jogaiért, alkotmányáért, szabadságáért küzd.

A nemzet csak a magát követeli és követeli akkor is, — ha ezer szenvedés is vár reá!

A földtehermentesítés.

Nem lehet ezélnünk a fölött vitázni, hogy megvalósítja-e a jelenlegi kormány a programjába felvett földtehermentesítést. Azt a tényét konstatáljuk, hogy aki a földtehermentesítés óriási kérdését sikerrel megoldja, az óriási hála kötelezi le a magyar népet, az hatalmasan előre viszi a magyar faj szupremációját, ami pártállásra való tekintet nélkül minden jó magyar ember óhaját találkozik.

Midőn e sorokat írom, fogalmam sincs

még arról, miben áll a kormány földtehermentesítési javaslata, milyen nagyságu birtokokra terjeszti azt ki s hogy milyen feltételek mellett váltja magához a föld adósságát. Mert e két kérdés közül fordul meg az egész földtehermentesítési akció.

A szociális problémát megoldani hivatott földtehermentesítés alatt nem érthetünk mást, mint azt, a mely a teljes törpebirtokot s a középbirtok nagy részét tehermentesíti. A nagybirtoknak, a 75 holdnál nagyobb középbirtoknak nincs szüksége állami tehermentesítésre, mert hiszen az ilyen birtokra könnyen kaphatni pénzt, akár a budapesti, akár a bécsi vagy a vidéki nagyobb pénzintézetektől, a melyek 3, 4, 5 százalékos kamattal adnak pénzt, hogy az illető földbirtok megszabaduljon a kis uzsora tartozásokról s csak egy helyen tartozzék olesó amortizáció mellett. Szóval az ilyen nagyságu birtokok nem szorultak az állam e fajta segédelmére s ha a földtehermentesítési javaslat ezeket a birtokokat is tehermentesíteni akarná, nem sokat segítene rajtuk, de ennek ellenében a törpebirtok rovására menne az akciónak ez a része.

Ami az állam tehermentesítésére szorult, s amin az akció segítene is, az első sorban a törpebirtok, az 1—25 holdas, másodsorban a kis középbirtok, a 25—75 holdas.

Mind a kettőnek körülbelül ugyanaz a baja. Uzsorás pénzkölcsönök terhelik meg s a kamat, a költség felemészti a földet.

A törpebirtokos adóssága rendszerint 200—1000 korona között ingadozik. Ezeket a pénzeket a mi kis gazdáink rendszerint nem azért veszik fel, hogy azt földjeikbe befektessék s intenzívebb gazdálkodást fejtsenek ki. Hanem felveszik azért, mert adót akarnak fizetni, a kores márosnál, a szatónnál adósságaikat akarják leróni, ruhát akarnak venni, a gyereket iskolába iratni, az eladólányt kiházítani stb. A felvett pénzből tehát olyan fizetéseket eszközöl a kis gazda, melyek neki jövedelmet nem hoznak, sőt még a kamathoz szükséges összeget sem jövedelmezi. Ezek a kamatok pedig óriások. Sohasem alacsonyabbak nyolc százalékánál, de a különféle illetékekkel s a perköltségekkel együtt felrúgnak tizenöt százalékra is. De jóval több a kisgazda kiadása, ha tekintetbe vesszük, milyen méretdrágára nálunk Magyarországon a telekkönyvi bekebelezési díj. Ez maga a kölcsönösszegnek tíz-husz

mit. A felügyelők is azt hitték. És amidőn végre a koplalási sztrájk vége felé hagymázba esett, csak ezt mondtuk:

— Szegény kis malacz!

— Egy közülünk azonban, egy férfi, aki sohasem nevetett, így szólt komoran:
— Mégis csak a mi társunk. Menjünk el hozzá!

Lázás álomtól gyötörve feküdt. Összefüggéstelen beszédei oly szájalmasak voltak, mint egész élete. Kedves könyveiről beszélt, anyjáról, testvéreiről; pástétomot kért — jéghideg, izletes pástétomot, esküdött, hogy ártatlan és bocsánatért könyörgött. Az orosz hazáról is beszélt és a kedves Franciaországról — egyre csak „kedves” Franciaországnak nevezte.

És a midőn haldokolt, mindnyájan összegyűltünk a barakban ágya körül. Ontudata visszatért a halál előtt és esendően feküdt, végtelen gyöngye, siralmas állapotban és mi, társai, halkán álltunk körülötte. És egyszerre mindnyájan a távolabb állók is, világosan hallottuk, hogy így szólt:

— Ha meghalok, a Marseillaise-t énekeljétek el a siromnál.

— Mit mondtál? — kiáltottunk mindnyájan és valami jóleső ijedség futott rajtunk végig.

És ő ismételte:

— Ha meghalok, a Marseillaise-t énekeljétek el a siromnál!

És először esett meg, hogy az ő sze-

mei maradtak szárazak és mi sirtunk, valamenyien sirtunk. És könnyeink izzók voltak, mint a tűz, melytől a vadállatok megfutamodnak.

Meghalt és mi a Marseillaise-t énekeltek a sírjánál. Fialat erőteljes hangjaink dalolták a szabadság nagy dalát és dalunkat a tenger vészjósló zugása kísérte. És ő a mi zászlóvivőnk lett halálában, ez a szájalmas fizető az ő nyulszívével és jármos ökörhöz méltó türelmével, akiben azonban mégis nagy emberi érzés lakott. Tiszteljük emlékezetét, testvérek.

Énekeltek — és a puskák csövei ránk meredtek, szuronyok felénk villogtak, mintha szívünkbe akartak volna hatolni — és dalunk mindegyekre hangosabb és derültebb lett, mialatt a fekete koporsó lassan szállott le a sírgödörbe. A Marseillaise-t énekeltek.

A dramaturg.

Nemrégiben egy elhanyagolt külsejű ember állított be hozzám.

— Nevem — szólt — Berkes Flórián. A budapesti magyar Bolha-színház sugója vagyok. (sajnos nálunk már a bolhák is sovínisták.)

— Örvendek. Mivel lehetek szolgálataira?

— Uram! Az igazgató ur megbízásából jövök. Hallotta tán ön hírét vállalatunknak, melynek sikere felől előre is biz-

II. évfolyam.

százalékát teszi ki. Egyebekben a statisztika bizonyítja, hogy a magyar földbirtok helyzete, beleértve a kisbirtokot is, nem oly kedvezőtlen, mint amilyennek hirdetik. Nem egy nagyobb állama van Európának, melyekben a földbirtok 40—60 százalékig meg van terhelve. Nálunk ez a megterheltség csak 23 százalék, de éppen az usztrakamatok a drága telekkönyvvezetési díjak teremtenek az adós kis gazdára nézve lehetetlen helyzetet.

A földterhermentesítés tehát csak akkor fog megfelelni a hozzá fűzött reményeknek, ha kizárólag a törpe és a kisebb középbirtokokra terjeszkedik ki. Ezt nem azért mondjuk, mintha irigyelnők a nagybirtoktól az állami támogatást, hanem azért, mert körülbelül négy milliárd forintot tesz ki a magyar földbirtok adóssága. Ennyi pénzt a mi hazánkban előteremteni lehetetlen. Ellenben az 1—75 holdas birtokok adóssága alig tesz ki egy milliót s ennyi pénz előteremtése nálunk nem utópia, midőn a termékeny magyar föld nyújtja a biztosítékot. Ezen kívül mint fentebb is említettük, a nagybirtok nem szorul az állami terhermentesítésre.

Második feltétele a földterhermentesítési akciónak, ha a kamatszázalék háromnál nagyobb nem lesz, ha az amortizáció legalább 25 évig tart szerény törlesztési feltételekkel. Ezek és csak ezek lehetnek az irányadók egy földterhermentesítési akciónál. A három százalékos kamat, az emberséges, hosszú amortizáció rendkívül jótékony hatással lesz a mi törpebirtokosainkra. Vegyünk csak egy példát: négyszáz korona tartozás után fizet ma a gazda 32 korona kamatot, 10 koronát egyéb címeken s 40 koronát amortizációra. Ez összesen 82 korona. A földterhermentesítés után fizet majd 12 korona kamatot s mondjuk 20 koronát amortizációra, tehát 32 koronát. 50 korona differenzia! Hatalmas összeg a kisgazda háztartásában! De fizet ma a kisgazda perköltséget, betáblázási díjat is, amelyek ha meg fognak szünni, szabadon, boldogan fog fellékezni a kisgazda!

Tanúgy.

A gondolkodás pedagógiája és a szülők.

Egy kiváló pszichológusunk állította fel azt a tételt, hogy az ember szerencsétlenségében vagy a szerencsétlenség érzetében igen nagy része van annak, hogy nem tud gondolkodni, hogy minduntalan elvétí azo-

tosíthatom. Uram! az állatvédelem napról napra jobban hódít, kezdünk egyenlők lenni az állatokkal.

— Személye válogatja — jegyzém meg.

— Kérem, hagyjon beszélni; tehát mi feladatul tűztük ki, hogy az állatokat kiragadjuk az értelmetlenség posványából, adjunk nekik bizonyos szellemi munkakört. Tisztelt nram! Vannak, kik indiai kigyókat, vannak kik afrikai oroszlánokat ragadtak ki semmittevésükből, mi a bolhák-nak fogtuk pártját. Kinek ne indulna meg a szíve az apró tehetetlen állatkákon, kiket csak azok üldöznek, kikben nincs emberi érzés. Kiknek reszketve kell a fentartásukhoz szükséges anyagokat megszerezni és sokszor megtörténik, hogy egy durva erőszakos kéz megfosztja s különösen kik? Hát az asszonyok! Az asszonyok, ha... ha nem elégszenek meg a mi megrontásunkkal, durva szövetséget kötnek azok pusztítására is.

Emberemen a meghatottság vett erőt s egy könyecpet morzsolni ki szeméből.

— De kérem — szóltam — mivel szolgálhatok, tessék a tárgyhöz beszélni.

— Uram! Önnek erkölcsi kötelessége hogy rám hallgasson. Főnököm megbízott, hogy önt kérjem fel dramaturgusnak színházunk számára.

— Köszönöm a megtiszteltetést, de itthon is eleget vakarózhatom.

— Uram, ön nem tudja milyen ajánlatot utasít vissza. Hisz önnek ez roppant

kat az alapokat, melyekre a helyes gondolkodás épületét emelhetné. Nem hihető ugyan, hogy e kiváló tudós a társadalomnak csak egy kasztjáról mondta volna ezt, de bizonyosnak látszik, hogy inkább alkalmazhatjuk e kritikát a műveltebb osztályra, mint a tanulatlan elemre, anélkül, hogy e negatívumot az utóbbi javára írjuk. Ha a műveltebb elem gondolkodási procezzusát mint pszichológiai folyamatot kritizálni kell, majdnem önként következik ebből, hogy a műveletlen elem gondolkodása nemesak hogy kritikára szorul, de a valóságban kritikán aluli.

A gondolkodás pedig akaratunknak és tetteinknek megelőzője. Vagy inkább: akaratunk és tettünk gondolkodásunktól függ. Ez nem jelent mást, minthogy az embernek föltétlenül szüksége van helyes gondolkodási képességre. Nem szólván lelki abnormitásokról, bárki is birtokába juthat e képességnek, ha bizonyos feltételeknek megfelel. E feltételek legfontosabbika a kezdő kor. Az ember életének ez a része az, mely döntőleg befolyásolja a gondolkodás kifejlődését. E korban alapozzuk meg lelkünkben a lelkiműködések helyességét. Szigorú vizsgálat után azon tapasztalatra kell jutnunk, hogy a cseesemő, amint valamely érzéke működni kezd, már végzi az alapozási munkát. Természetes, hogy a gyermek fejlődésével szélesednek e munka határai. Tehát a kis gyermek is már tekintélyes anyagot gyűjt gondolkodása számára. Ha tehát így van ez, kétségtelen, hogy ez öntudatlan alapozási munkát irányítani is lehet. Ha pedig ezélünk az illetőt a helyes gondolkodásra előkészíteni, kétségtelen, hogy ez irányításnak tervszerűnek kell lennie.

Eljutottunk fejtegetésünk oly fokához, melynél már rámutathatunk arra, hogy mivel az iskolának ezélja, hogy e fejlődést irányítsa, e messzekiható kötelességét lelkiismeretesen kell teljesítenie.

Nem egyedül az idézett pszichológus adta meg az impulsust ez elmélkedésre — legfeljebb sietette — de igenis megadta az a szomorú állapot, melyben különösen a Felvidék köznépe a gondolkodás helyességét illetőleg van. Ennek okára ezélőznak e kérdések: irányította-e az iskola teljes erejével az ő lelkifejlődésüket? Kaptak-e ily irányítást az iskolán kívül? (szülői ház) Kaptak-e elég konkrét anyagot gondolkodásuk számára akár az iskolában, akár az életben? Felesleges ezekre részletezve felelnünk. A tények félreismerhetlenül az ellenkezőt bizonyítják.

jövedelmet fog hozni, önnek ezt el kell fogadni s ne is tévovázzék, hanem jöjjön gyorsan velem az igazgatóhoz s ott megcsináljuk a szerződést.

— Ugyan, ugyan s miképen hozna ez nekem jövedelmet.

— Ne kérdezzen, az Istenért egy szót se szóljon. Uram, hisz ez önnek ezreket, milliókat fog hajtani. El sem tudja képzelni, milyen zseniális ez a vállalat.

— Jó. Hanem kérek 24 órai gondolkodási időt.

— Megadom. Holnap ugyanezen órában itt leszek.

Gondolkodtam ezen a nem mindennapi dolgon. Szép lehet az egy bolhaszínház dramaturgjának lenni. De aztán eszembe jutott, hogy mennyi jó és rossz éleznék lennének a czéltáblája. Elég volt rám nézni, hogy valaki vakaródjék. Az asztalnál messze ülnének tőlem az emberek; egy napon azt venném észre, hogy a vendéglőben a pincézér sőtartó helyett Zacherlincs üveget tenne elém. Nem, nem fogadom el. De a pénz, a pénz, ez nem hagyott nyugodni. Elvégre is mit bánom én az emberek, ha pénzem van. Természetes, el fogom fogadni. El én. Ezt határoztam s igazgatótam vártam a következő napig. Emberem el is jött s elvezetett az igazgatóhoz. Az igazgató alacsony vérmes ember volt. Beléptemkor éppen az orrán ebédelt a drámai hős.

Most pedig homloktérbe állítjuk az iskolát, melytől oly sokat vár mindenki és különösen e dologban mi is. Kétségtelen, hogy a mult században — talán az utolsó tízévi kivételével — iskoláink nem tudtak e kívánságnak eleget tenni. Sok helyen megvolt ugyan ennek a lehetősége, de annál több helyen hiányzott. Tudvalevőleg a gyermek lelkifejlődésének irányítása nagy lélektani ismeretet követel. Mai nap már hazánkban is nagy léptekkel haladunk az u. n. gyermekpszichológia megismerése felé: hasonlóan történik ez a kísérleti pszichológiával is. E kettő segítségével mindinkább magasabb s a körültekintésre alkalmasabb helyre jut a pedagógia. Növelje ez egyúttal az emberiség bizalmát az iskola iránt. Az említett időben e tudományokat hazánkban csak itt-ott méltatták figyelemre, míg ma az új tanítónemzedék ezek ismeretével és szeretetével lép munkába, ismétlem szeretetével, mert hiszen nem fordíthat e tudományoknak hátat azok megismerése után, hanem igenis továbbra is rendszeresen kell tanulmányoznia, mi a tárgy szeretete nélkül lehetetlen volna. Ha tehát közelebb jutottunk ahhoz, hogy az iskola jobban megfeleljen ama feladatnak, hogy a helyes gondolkodást lehetővé tegye, azaz a lelkifejlődést irányítsa s ez uton is valóban boldogítsa az emberiséget.

A szülőknek pedig tudomásul kell venniük, hogy az iskola ebben az irányban is tesz. E speciális működése is a gyermek jövőjét szolgálja, sőt azt mondhatnók, hogy az iskola minden ténykedése csak származéka e munkának. A szülőknek annál is inkább tudomásul kell ezt venniük, mert az ő kötelességszeretetük nemesak hogy e téren is, de leginkább e téren nyere anyagot a munkára. Tehát éppen nem szabadna közömbösen átsiklani ama jelzők fölött, melyek az iskola és a szülők közeledését szolgálják. Ne hagyja a szülő, hogy gyermeke e közeledés nélkül is éppen úgy ezél ér, mint azzal. Itt nem ér semmit az ilyenféle szóbeszéd: azzal vagy anélkül! Sőt a tapasztalat szerint az iskola és a szülők irányítása 100 közül 90-ben összeütkezik. Így tehát a szülők irányításának nagy része helytelen. Ha az iskola bizonyos tudományok alapján állva intézi az irányítást, lehetetlen, hogy az ezzel ellenkező szülői irányítás helyesnek mondassék. Tessék most már elképzelni, hogy a két ellenkező irányításból miképen fog kifejlődni az eredmény, melynek a helyes gondolkodásban kell nyilvánulnia. Lehetséges-e ez? Ha pedig nem lehetséges, vajjon miért kell

— Jó napot kívánok.

— Bocsánat — felelte halkán — ne tessék lármát ütni, mert hősöm rendkívül ideges és zavarja a legkisebb zaj is ebéd közben. Én tisztelettel néztem az orrára s ő intett, hogy üljek le. Így ültem szótlanul vagy három percig, mikor az igazgató elővett zsebéből egy augsburgi lánczot s azt szépen a hős hátsó lábára horkolva betette a hössel együtt a skatulyába.

— Most már beszélhetünk. Remélem, tudja uraságod, hogy miért fásaszottam. Hallhatott ön már bolhaszínházról, de ilyen genre-ü, mint ez, ilyenről nem.

E színháznak az a ezélja, hogy az állatok kellő dressure után maguk adják az emberiség tudatára, hogy mennyit kell tőlük szenvedniük. Ennyi bevezetésül.

— Kérem térjünk a tárgyra. Én a dráma...

— Kérem azonnal.

Azzal hosszadalmasan elbeszélte, hogy az ő bolhái kivétel nélkül mind nemesi bolhaösktől származnak. A drámai szendét meg éppen nubiából szerezte be, aki miatt már hercegek, sőt királyok vakaróztak. Az én munkakövem abból állanak, hogy balett librettokat kellene írnom a színház számára, mert azt csak elhiszem, hogy társulata nagyszerűen tud ugrálni.

— De uram — folytatta — egy feltelet ne felejtünk ki. Önnek kosztba és kvártélyba kell néhányat fogadni.

e lehetetlen állapotnak élnie? A pedagógusok keressék magukban az okot.

Ha majd az iskola és a szülői ház között állandó lesz az érintkezés, szükségképpen el kell oszlnia minden ellentétességnek s szükségképpen elő kell állnia oly folyamatnak, mely majd biztosítja a gondolkodás helyességéhez (ne egyéb pedagógiai célhoz is) vezető utat.

T-k E-ö.

Krónika.

Különféle.

Baró Fejérvárynak sok baja van a főispánokkal. Azaz, hogy nem is a főispánokkal, mint inkább a nem főispánokkal, mert nem akar senki sem főispán lenni. Csodálatos dolog. Hát már csakugyan olyan hitvány foglalkozás volna főispánnak lenni. Már nincs semmi értéke a méltóságos címnek? Meg a vele járó nagy hatalomnak? Már nincs semmi a régi nimbusból. Biz az úgy van. Az óra lejárt. Nem kell senkinek a titulus. Pedig titulussal is jár. Többel is mint kéne. Hiszen valóságos kis király volt csak a minap is még egy főispán. S ma?! Szegény lenni főispánnak. Valóságos megbecstelenítő hivatás. Legalább úgy beszélnek. Mert állítólag a legeslegsúlykébb tehetségeknek is derogál. A jelleméről meg említés se tétessék. Hát így van. S nem másképp. S mégis van és lesz főispán elég. Akad azért vállalkozó, aki a közmegegyezéstől nem riad vissza. Ki vonza, mi vonza őket, azt csak ők tudják. A nagy többség csak inkább gyanítja. De hát ez nem bizonyos. Valószínűleg a bosszúérzet. A haza elleni összecsuklás, mert eddig nem érvényesülhetek beteges képzelődésük szerint. Így állanak bosszút a hazán. Bocssáuk meg szegényeknek. Nem tudják mit cselekszenek. Hadd legyen övék a mennyek országa. Fődolog, hogy Barsvármegyében nincs ilyen tévelygő lélek. Nincs ilyen beteg agy. Nincs ilyen gonosz szellem, daczára annak, hogy egy valakiről a vármegyében olyasfélék híreszteltek, mintha a darabont-kapitány előszobájában ácsorgott volna, hogy főispánnak, vagy kormánybiztosnak ajánlkozzék, egész bátran állíthatjuk, hogy ez csak ráfogás, csak tévedés. Vagy ha megtörtént volna, mégis biztos, hogy vármegyei ember nem volt. Barsvármegyei semmiesetre. Csak legfeljebb kényszerűségből Barsvármegyében tartózkodó. Olyan, akit semmi nemesebb kötelék nem fűz a vármegyéhez. Kis emberke, aki azt

szerezné megmutatni, hogy kalapot emelnek előtte azok, kik eddig észre sem akarták venni. Szóval legfeljebb örült, megtévelyodott, bolond.

A mult héten Aranyosmaróth képviselőtestülete gyűlést tartott, sok mindenféle ügy került szőnyegre. Többek között a tisztviselőtelephez vezető uteza kérdése is. A község sok ezer koronáért megvett egy házat, a melyet részben le kell rombolni, hogy a tisztviselőtelephez rendes utcán keresztül lehessen eljutni. A képviselőtestület eredetileg azért vette meg a házat, de aztán meggondolta a dolgot, sajnalta a szép és drága házat megrongálni, mert hiszen a tisztviselőtelepek gyalogosan elférnek a sikátoron, kocsival pedig más úton is járhatnak. De a községi autonómia vereséget szenvedett, mivel hogy a vármegye, meg a miniszter a tisztviselőtelepeknek adott igazat, nem pedig a képviselőtestületnek. Úgy hogy a szép és drága házat mégis csak le kell rombolni. Ez a tényállás. Erről tanakodtak a községi atyák. Sehogysem tudtak beletörődni a döntésbe. Deputációra gondoltak, amely felvilágosítsa a minisztert, milyen kárt okozott. Már már lett is volna belőle valami, midőn — dícséretére legyen mondva, — Kosztolányi Aurél képviselőtestületi tag kijelentette, hogy ettől a kormánytól nem kérhetünk semmit. Igaza van. Helyes. De nem csak politikai okokból, lokális érdekből is. Miért ne hozhassa meg a község azt az üdözetet, hogy a község legszebb része a községhez tartozzék. Aztán meg a nyitandó uteza két oldalán milyen szépen lehet majd építkezni. Csak nyerhetünk vele. Ugyis kevés a tisztességes lakás.

Ugyancsak maróthi ügy. Hajdanában, a régi jó időkben a közvagyonnak jobb dolga volt, mint most. Akkor még nem vigyáztak rá olyan nagyon. Szabadon járt kelt. Egyik zsebből ki, a másikba be. Ahol ép többet szórakozott. S kiváltképp szerette a czimereket. Legjobban a bírót. Persze, mert ez a legnagyobb és legszebb kitérés volt részére. Végre is a bíró zsebében enyelegni, nem utolsó élvezet. Meg a társaság is finomabb volt ott. Közönséges halandók zsebében csak fillérek, vagy nikkelesek időznek. Ott már az előkelőbb bankók is. S miként az élőlények is a nagyobbakhoz szeretnek dörzsölni, tőlük sem lehet, sem szabad ezt a gyöngeséget rossz néven venni. De haj, mily fordulat. Most, évek mulva, mikor már annyira

megszokták a jó életet, elveszik tőlük arany szabadságukat. Vissza a fogságba! A Wertheim-szekrénybe! Hol légmentesen vannak elesukva s csak oly ritkán, ha már ép nagyon muszáj, láthatják meg az isteni világosságot. Igen, mert most más világ járja. Irigykednek egymásra a lelkek. Nem akarják eltérni, hogy az egyiknek bankók legyenek a zsebében, a másiknak meg csak hitvány váltópénzek. Az az új bíró, az az oka ennek a rossz világnak. Ő az a kegyetlen, irigy lélek. Ki még a régi időknek sem akar megbocsátani. Nem elég, hogy a jelenre olyan nagyon vigyáz, még az eltemetett multnak is kiássa a sírját. Hát a községi háztartás régi büneiről van szó. Ezt piszkálják fel. S eredménynyel. Amit kerestek, megtalálták. Piszkot, szemetet. Mely pénzt rejtegetett. Nem sokat, de ép eleget. Még folvik, még tart a kutatás. Csak erély, kitartás és bátorság bíró ur!

Szegény hazám.

Szegény hazám Magyarország,
Mért oly halovány az orczád?
Gyötör engem a bubánat,
Mert népemmel rosszul bánnak.

Kora regg'től késő estig
Nehéz munkában vetekszik,
Hideg télbe, forró nyárba
Csak a bajok utját járja.

Az én mezőm, az én rónám,
Az én füvem, az én hazám...
Nincs a földön ennél dúsabb,
Nincsen népemnél koldusabb.

Lantos.

Hirek.

Személyi hir. Simonyi Béla alispán mult hó 26-án szabadságáról visszaérkezett.

Kinevezés. Nagy Károly zalaegerszegi adóhivatali gyakornok az aranyosmaróthi m. kir. adóhivatalhoz adótisztnek lett kinevezve.

Halálozások. Kozakiewicz Marián, körmöczbányai kir. járásbíró mult hó 31-én rövid szenvedés után Körmöczbányán elhunyt. Nyugodjék békében! — Krajcsóvi Károly, helybeli fiatal mészáros mult hó 29-én ifju élete 25-ik évében elhunyt, 30-án helyezték nyugalomra nagy részvét mellett. Béke poraira!

Nyittravármegye ellenállása. Végre a nyittravármegyei ellenzék is győztesen került ki a törvényhatóság közgyűléséből. Mi, kik a szomszédságból oly élénk figyelemmel kísérjük a nyittravármegyei eseményeket, ez ideig sosem szólottunk arról, hogy Nyittravármegye milyen állást foglalt el a nemzeti ellenállás kérdésében, mert sajnos úgy tapasztaltuk, hogy az, amit eddig kifejtett Nyittravármegye, nem az, amit az ország legtöbb vármegyéje czéljául tűzött ki magának, hogy t. i. minden rendelkezésre álló eszközzel ellenálljon az alkotmányellenes kormányzatnak. Most, hála a magyarok Istenének, Nyittravármegye is a nemzet nagy többségével tart, az október 26-iki törvényhatósági közgyűlés egész terjedelmében magáévá tette a vármegyék általános programját. Hazafias lelkesedéssel üdvözljük Nyittravármegyét a nemzeti hadsereg táborában. Az érdem orosz-lánrésze Dr. Ozoray József érsekújvári és Mérey Lukács nyittrai ügyvédekét illeti meg.

Tanító választás. Néveden folyó hó 23-án Kraffszky József alesperes tanfelügyelő jelenlétében Lábay József kisapáthi tanító kántortanítónak választott meg.

Tisztújítás. Körmöczbányán folyó hó 18-án megtartott tisztújítás alkalmával Suhajda Károly eddigi aljegyzőt városi jegyzővé, aljegyzővé pedig Bárány Antal jegyzőt választották meg.

De már erre felpattantam.

— Micsoda, hogy én a maga bolháí Hotel Garnija legyeb? abból ugyan nem eszik sem maga, sem a társulata.

— Bocsnát, — szolt ő rendületlenül — ön ide eljött s önnek az én feltételeimbe bele kell egyeznie, különben kiadom a jelszót s az összes szereplőket kóristákkal együtt önre szabadítom. Gondolja meg jól, gondolja meg.

Ez végképpen kihozott a sodromból. Ilyen fenyegetés, no hiszen szépen néznek ki.

— Uram, 3 pereznyi gondolkozási időt adok. Ha nem fogadja el, majd visszaidézem emlékébe a spanyol inquisitiót.

— Mit, a spany... — ordítottam s előrántva 24 személyre szóló revolveremet, ráfogtam az igazgatóra. — Bumm, dumm, golyóval van megtöltve, halálfia aki mozdulni mer.

Nagyszerű lehettem ebben a pillanatban. Az igazgató mosolygott.

— Kérem édes ur, én állottam már töltött ágyuk torka előtt is Váterlónál, Indiában.

— Váterlónál, Indiában ne mozdulj, mert lövök!

Eközben Herodes a rendező hirtelen a hátam mögé került s kicsavarta kezemből pisztolyomat.

— Halál reád, ha nem fogadod el — kiáltott ádáz haraggal. — Megszéppentem,

szembe nézni egy 24 személyre szóló pisztolyal, nem gyerekiség.

— Elfogadom a feltételeket, — szoltam.

Az igazgató elém tette a papiroost s én aláírtam.

— Most következik a próba étkezés. Hadd lám, hogy lesz megelégedve a naíva — szolt a direktor s ezzel kivette a naivát s rátette az orromra.

Iszonyu düh fogott el. Ilyen históriába keverem én bele magamat. Forrt bennem a méreg. Így még orr nem viszkett az özönvíz óta. A nyomorultak fogva tartották mindkét kezemet s így képtelen voltam orromat megvakarni.

Éreztem, hogy nem bírom sokáig. Hirtelen egy nem eléggé őrzött pillanatban egy örült rántással kiszabadítottam egyik kezemet, orromhoz kaptam s a naíva megszűnt élni.

Az igazgató kétségbeesett kiáltással, sebzett oroszlanhoz hasonlóan rohant rám, felkapta az asztalon heverő pisztolyt s rám sűtötte. Erre felébredtem. Az orrom azonban még mindig viszkett. Ekkor nyilik a szobám ajtaja s belép rajta az inasom.

— Tíz óra, nagyságos ur, tessék felkelni.

— Jól van fiam, de előbb jer ide s vakard meg az orromat.

Illés István.

Népkonyha Aranyosmaróthon. Ki hitte volna csak néhány nap előtt is, hogy ilyen kiválóan humánus intézmény is léte-sülhessen Aranyosmaróthon. Mert ha most dicsérettel kell is megemlékeznünk Aranyosmaróth közönségéről, mégis tartozunk az igazságnak annak kijelentésével, hogy talán sehol e világon még egy oly értelmes közsg, mint Aranyosmaróth, ahol oly keveset törődtek volna a jótékonyssággal, vagy közérdekű intézmények létesítésével. Mikor pl. vagy husz évvel ezelőtt aláírásokat gyűjtöttek az iskolára, hát rá lehetett ugyan venni sokakat, hogy áldozzanak valamit a közügynek, de nem volt benne azért még sem köszönet. A nagylelkű adakozók ugyanis nem fizették be a felajánlott összegeket, hanem csak ígérték és pedig azzal a klauzulával, hogy ígértük nem kötelezi őket, ha nem lesz iskola. És mit tetszik gondolni? Lett iskola? Nem. Mellekes mi okból nem. Az mindenesetre sok befolyással volt, hogy be nem fizették a nagylelkű adományokat. No de most dicsérni akarunk. Hát arról van szó, hogy az arra rászorult szegény iskolás gyerekek, meg más szegény felnőttek felekezetre való tekintet nélkül, különösen télviz idején, meleg ételhez jussanak. Vagy nagyon olesón, vagy egészen ingyen. F ü r c h t g o t t Lipót helybeli tekintélyes kereskedő szűkebb körben kezdte terjeszteni az eszmét és eleinte a zsidó növendékek rituális konyhájára gondoltak. Miután azonban ez oly szűk keretű volna, mely egy ily értelmes közsghez nem elég méltó, habozás nélkül azt határozták el, hogy általános népkonyhát létesítsenek, melyet valálkülönbség nélkül mindenki igénybe vehet. Reméljük, hogy e nemes buzgalomhoz városunk egész közönsége esatlakozni fog és senkinek sem jut eszébe egyéni hiuságból, vagy más hitvány, gyarló indokból magát kizárni. Üdvös volna, ha minél előbb megalakulna egy nagyobb bizottság, mert az ilyen intézmény csak akkor kecsegtet eredménynyel, ha minél többen állanak az élén.

Modern hirdetési iroda. Ugy a bel-földön, mint a külföldön előnyösen ismerik az „Általános Tudósító” hirdetési osztályát (tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő). A legnagyobb hirdető cégek e megbízható iroda útján eszközlik az összes reklámjaikat, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmulhatatlan pontossággal teljesítik az összes megbízásokat. Leopold Gyula szorgalma, leleményessége és agilitása megteremtette a gyümölcsét, a mennyiben hirdető irodája ma a legnagyobb Budapesten, sőt mint értesülünk, most ismét tetemesen megnagyobbította vállalatát és azt Erzsébet-körút 41. szám alá helyezte.

Könyvtárvétel. A vármegye megvette Dilles Sándor könyvtárát 1000 koronáért, mely összeget 200 koronás évi részletekben fogja a vármegye fizetni.

Husdrágaság. A marhahus kilója Aranyosmaróthon 1 korona 56 fillér. Szóval főváros vagyunk. Ott sem drágább.

Kiss szerencsése nagy! Ma már közmondásos lett ezen szállóige és alig van ember az országban, a ki ne tudná, hogy osztálysorsjegyeket legezészerűbb Kiss Károly és Társa bankházában venni. E kiváló bankház Erzsébet-körút 19. szám alatt levő főüzletét Kossuth Lajos-utca 13. szám alá helyezte és így 4 szép üzlete van Budapesten a Kiss bankháznak. Osztálysorsjegyeket hivatalos áron legajánlatosabb Kissnél venni, mert pontosan, lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, a nyeményeket azonnal kifizeti és mert Kiss szerencsése nagy!

Az aranyosmaróthi közkórházi élelmiszerek szállítása tekintetében értesülésünk szerint folyó év decz. havában lesznek a tárgyalások, melyen minden akár helybeli, akár vidéki kereskedő részt vehet.

A biztosítási kötvény tőkésítése. A Curia legutóbb hozott ítélete szerint a biztosítási kötvény értelmében a fél annak tőkésítését követelheti, ha a biztosított tel-

jes három évi díjat befizetett. A biztosítottak ezen jogán az sem változtat, hogy a biztosított a kötvényt a biztosítónál kölcsönrel megterhelte s arra a biztosítónak zálogjoga van. Ez a zálogjog csak arra jogosítja fel a biztosítót, hogy a kiállítandó kötvényt kézi zálogul visszatarthassa.

Erős, egészséges gyermeket nevelni minden anya egyedüli célja, s ezt eléri, ha gyermekét a serdülő korig csukamájolajjal táplálja. E célra legjobb a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek se rossz íze, se szaga nincs s a gyermekek nagyon szívesen veszik. Üvegeje 2 korona a helybeli gyógyszertárban.

Vidéki hírlapirodalom. Lőcsén a mult hetekben új politikai lap indult meg „Szepesi Ellenőr” czim alatt. A lap vasárnaponként jelenik meg.

Mibe került a bazilika? A fővárosi lipótvárosi Szent-István templom építését, a mely 1851-ben kezdődött teljesen befejezték és a tanács most zárja le a hatalmas építés számadásait. Az összes építési költség 9053202 koronára rug, a melyhez az országos vallásalap 1350000, a bazilika sorsjáték 99000, a templom mellett volt bazárok jövedelme 834274, ajándékok és hagyományok révén 576813, időközi kamatok czimén 258109, míg maga a főváros 5036005 koronával járult hozzá.

Szerkesztői üzenetek.

(A szerkesztőség e rovat alatt készségesen ad felvilágosítást a tudakozóknak, csak névtelen levelekre nem válaszol.)

Ksk. Czikkét jövő számunkban közöljük.

Béla. Másor leveledet úgy ird meg, hogy közölni is lehessen. Azt már nem hiszszük el, hogy butábbak is lehessenek nála. Meg ami az öblítést illeti, afelett is lehet gondolkodni.

K S. Ne kívánja tőlünk, hogy megbíráljuk czikkét; képtelenek vagyunk rá. Ha már megirta, kritizálja meg maga.

Bérlő. Tudomásunk szerint az adóhivatali helyiség bizonyára hirdetve lesz.

Nyilt-tér.

(Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

NYILATKOZAT.

Az igazság és méltányosság érdekében erkölcsi kötelességemnek tekintem, hogy nyilvánosan kijelentsem, miszerint a Schlesinger Jakab rabbi helyettes ur becsületét érintő híresztelésnek többek előtt általam a közelmúltban történt elmondásával nevezett rabbi helyettes urat megbántani annál kevésbé lehetett szándékom, mivel hogy a híresztelést magam sem hittem el.

Tizenhét év óta ismervén Schlesinger Jakab rabbi helyettes urat, az a meggyőződés, hogy szeplőtlen becsületének, szigoru vallásosságának és párját ritkító kötelességtudásának meggyanusítására csak irigység vagy bosszuvágy által elvakítottak vetemedhetek.

Feketetelecsény 1905. október 31-én.
Skrek Lipót.

530 Árverési hirdetmény. 1905

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi XL t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaróthi kir. járásbíróságnak 1905. évi Sp II 189/3 számú végzése következtében hivatalból Schwarz Regina javára Fekete Ferenc ellen 29 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1905. évi szeptember hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorok nyilvános árverésen nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbíróság 1905. évi V 379/2 számú végzése folytán 29 kor. 40 fill. tőkekövetelés és eddig összesen 8 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Aranyosmaróthon a helyszínen leendő eszközzésére 1905. évi november hó 10-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzással hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében közzépenzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Aranyosmaróth, 1905. évi október hó 27-én.
bágotai Lengyel Aurél kir. bír. végrehajtó.

KISS

szerencsése

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet **KISS** bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **KISS** bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyeményeket

KISS BANKHÁZÁBAN

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat
600.000 K. = 1,800,000

és egy nagy nyeményt
400.000 K. = 400.000

Összesen 4 sorsjegyre 2,200.000

koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzé tesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyemények azonnal kifizettetnek.

Kisérelje meg szerencsését **KISS** bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

A XVII. sorsjáték I-ső osztályának huzása f. é. november 23. és 24. lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolczad . . . 1 korona 50 fillér
Egy negyed . . . 3 korona — fillér
Egy fél . . . 8 korona — fillér
Egy egész . . . 12 korona — fillér

Kiss Károly és Tsa

a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító-helye

BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 13. szám.

A leghasznosabb karácsonyi ajándékok
az
EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK
amelyeket csakis saját üzleteiben
árusít a

SINGER CO.
Nyitra,
Vármelegház-utca 15.

Minden varrógép
ezen védjegyet
viseli.

EREDETI
SINGER
VARRÓGÉP
védve

„HERO“ Fővárosi Fényképnagyító és
Olajfestmény Műintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 21. szám.

Ajánlja a legújabb technikai módszer szerint előállítandó
fényképnagyításokat brom, pastel, aquarell és olajpapíron,
valamint valódi vászonolajfestményeket. Jutányos árak!

Mintaképkiallítás, a hol megrendelések is elfogadtnak:
a Dóczi könyvnyomdában Aranyosmaróth.

KOCSI-
acetylen-lámpák!

Gózeke-, kocsirud-, spitzbogen-,
asztali-, udvari-, kerti-, utcái-
és istálló-

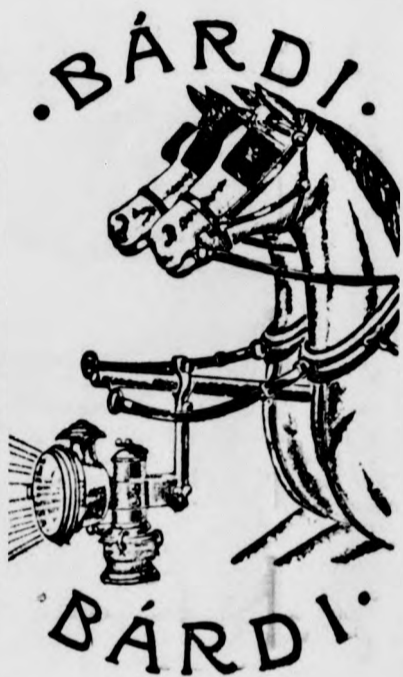
acetylen-lámpák.

BARDI JÓZSEF

BUDAPEST,

VI. kerület, Gyár-utca 10. szám alatt
(Andrássy-ut és Királyutca között.)

Árjegyzék ingyen. Törvényesen védve.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást
nem találtak, kérjenek prospek-
tust és hiteles bizonyítólevelet
teljesen ingyen Rolle O. W. gyógy-
szerész, Altona-Bahrenfeld. (Elbe)

DÓCZI KÖNYVNYOMDA

(Tulajdonos: NÉMETI ÁRMIN.)

Mindennemű könyvnyomdai
munkák a legegyszerűbbtől a
legfinomabb kivitelig elkészí-
tésére jutányos árak mellett el-
vállaltatnak. ❁ ❁ ❁ ❁ ❁

A t. megrendelők meghívására
megbizottamat készséggel be-
csájtom rendelkezésre.

Vidéki megrendelések
postafordultával.

PAPIRRAKTÁR:

A nevesebb hazai és külföldi
papirgyárak due választéku
raktára. ❁ ❁ ❁ ❁ ❁

Levélpapír különlegesség.

Központi előfizetési iroda az
összes bel- és külföldi hírlapok
és folyóiratok megrendelésére.

Teljes irodai berendezések.

ALAPÍTÁTOTT:
1880.

ARANYOSMARÓTH.

ALAPÍTÁTOTT:
1880.